

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Tomáše Herce v právní věci žalobce: **I. O.**, zast. Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s., se sídlem Kovářská 939/4, Praha 9, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 3. 2023, č. j. CPR-8881 3/ČJ-2023-930310-V248, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 5. 2023, č. j. 21 A 18/2023-18,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 5. 2023, č. j. 21 A 18/2023-18, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :**I. Vymezení věci**

[1] Předmětem projednávané věci je naplnění podmínek čl. 31 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (vyhlášena sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 208/1993 Sb.), resp. § 119a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), konkrétně podmínky, že cizinec se sám bez prodlení přihlásí policii nebo ministerstvu.

[2] Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, ze dne 8. 1. 2023, č. j. KRPA-12861-17/ČJ-2023-000022-MIG, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 3 a 4 zákona o pobytu cizinců, jelikož nejméně dne 7. 1. 2023 pobýval na území České republiky neoprávněně. Doba, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států EU, byla stanovena v délce 1 roku. Zároveň bylo konstatováno, že dle závazného stanoviska Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, ze dne 8. 1. 2023 se na žalobce vztahují důvody podle § 179 zákona o pobytu cizinců znemožňující jeho vycestování, jelikož s ohledem na jeho sexuální orientaci mu v Íránu hrozí uvěznění, příp. i trest smrti.

[3] Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí zamítla žalovaná výše nadepsaným rozhodnutím a uložení správního vyhoštění potvrdila. Nepřisvědčila námitce možnosti vydat rozhodnutí opustit území, jelikož žalobce naplnil skutkovou podstatu pro uložení správního vyhoštění, které není na uvážení správního orgánu. Ztotožnila se se správním orgánem prvního stupně, že uložení správního vyhoštění nedojde k nepřiměřenému zásahu do žalobcova soukromého a rodinného života. Důvodnou neshledala ani námitku, že vydání rozhodnutí o správním vyhoštění bylo v rozporu s čl. 31 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Žalobce *rozhodně* nepřišel přímo z území, kde by byla jeho svoboda a život ohrožen, a *už vůbec* se sám bez prodlení nepřihlásil úřadům. Jeho neoprávněný pobyt vyšel najevo poté, co se dopustil krádeže v obchodě. Nakonec, uložená doba, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států EU, je dle žalované přiměřená.

[4] Proti rozhodnutí žalované se žalobce bránil žalobou, které městský soud nyní napadeným rozsudkem vyhověl a zrušil rozhodnutí žalované i prvostupňového orgánu. Městský soud shledal, že byly splněny všechny kumulativní podmínky čl. 31 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, tedy že žalobce a) na území „přichází přímo“, b) požádal o mezinárodní ochranu, c) přichází ze státu, kde mu hrozí pronásledování nebo vážná újma, d) na území vstoupil a pobývá bez povolení, e) se sám bez prodlení přihlásil policii nebo ministerstvu a f) prokázal závažný důvod pro svůj neoprávněný vstup a pobyt. Žalobce tedy nebylo možné postihnout za jeho neoprávněný vstup ani neoprávněnou přítomnost na území České republiky, a proto mu nemohlo být uloženo správní vyhoštění. S ohledem na uvedené se městský soud již nezabýval namítanou možností uložení mírnějšího opatření (povinnosti opustit území), ani hrozbami, kterým by žalobce mohl v zemi původu čelit. Ostatně napadená rozhodnutí konstatovala nemožnost žalobce vycestovat do vlasti.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[5] Žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) napadla výše označený rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dál jen „s. ř. s.“). Navrhla napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Stěžovatelka nesouhlasí, že byly splněny všechny podmínky čl. 31 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Městský soud nesprávně posoudil podmínku, že cizinec se sám bez prodlení přihlásí policii nebo ministerstvu. Žalobce se úřadům sám nepřihlásil, ale byl v den příjezdu do České republiky zajištěn městskou policií z důvodu podezření ze spáchání přestupku – způsobení škody na cizím majetku krádeží. Městským soudem citovaný rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2014, č. j. 9 Azs 107/2014-43, dle stěžovatelky není přílehlavý, neboť se týká zcela odlišné situace (cizinka byla zadržena v tranzitním prostoru letiště). Žalobce oproti tomu byl již v zemi, kam měl od počátku namířeno, pohyboval se ve stejné městské části, ve které se nachází odbor cizinecké policie, ale *namísto podání žádosti o mezinárodní ochranu se jal krást v obchodě, při čemž byl zajištěn*. Stěžovatelka zcela nesouhlasí se závěrem městského soudu, že žalobci nebyl dán dostatečný prostor k podání žádosti o mezinárodní ochranu a na situaci je třeba nahlížet, jako by se přihlásil sám. Takto by se dalo nahlížet třeba na cizince, který byl při cestě na odbor cizinecké policie kontrolován revizorem v MHD, což ale není případ žalobce.

pokračování

[7] Dle stěžovatelky není splněn ani druhý aspekt dané podmínky – projevení úmyslu požádat o mezinárodní ochranu a učinění tak bez prodlení. *Projevení úmyslu* nemá oporu v účinném právním předpisu a žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až dne 18. 1. 2023, tedy opožděně 11 dní po zajištění, nikoliv bez prodlení.

[8] Žalobce ve vyjádření navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, alternativně zamítnout jako nedůvodnou nebo přerušit řízení. Poukázal na usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, které vymezuje případy přijatelnosti kasační stížnosti, a konstatoval, že kasační stížnost stěžovatelky pod žádný z případů nespadá. Sporné je naplnění podmínky bez prodlení se přihlásit úřadům, čemuž se NSS ve své judikatuře opakovaně věnoval.

[9] Žalobce citoval z rozsudků č. j. 9 Azs 107/2014-43, ze dne 28. 4. 2016, č. j. 9 Azs 192/2015-75, a ze dne 20. 12. 2017, č. j. 10 Azs 213/2017-47, ze kterých dle něj jednoznačně vyplývá, že čl. 31 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků je třeba aplikovat i na situace, kdy s ohledem na veškeré okolnosti případu osoba z objektivních důvodů neměla možnost sama kontaktovat správní orgány. Žalobce přitom do České republiky přicestoval za partnerem, byli domluveni, že pobytové záležitosti půjdou řešit téhož odpoledne, a svou situaci chtěl řešit podáním žádosti o mezinárodní ochranu. Městský soud tedy nepochybil, nejedná se o otázku, která by nebyla dosavadní judikaturou řešena, není ani řešena rozdílně a nenastala potřeba učinit od ustálené judikatury odklon.

[10] K případné nedůvodnosti kasační stížnosti žalobce uvedl, že byl zadržen tak rychle po svém příjezdu, že se sám dobrovolně přihlásit nemohl, úmysl požádat o mezinárodní ochranu projevil již při prvním kontaktu s cizineckou policií, prodlevu 11 dní mezi zadržením policií a podáním žádosti o mezinárodní ochranu nelze považovat za nijak excesivní a vydání rozhodnutí o správním vyhoštění je v každém případě nepřiměřené. Není důvod se domnívat, že by žalobce bez zajištění policií žádost o mezinárodní ochranu nepodal, a je snad i z lidského hlediska pochopitelné, že člověk, který právě přicestoval po několikadenním schovávání se v krabici o sušenkách a plenách, chce nejprve naplnit své základní potřeby, umýt se, najíst se a vyspat se. K projevení úmyslu požádat o mezinárodní ochranu při podání vysvětlení dne 7. 1. 2023 žalobce poukázal na usnesení NSS ze dne 10. 2. 2022, č. j. 5 Azs 50/2021-26, s tím, že učinil jasný a srozumitelný projev vůle ve smyslu této judikatury. Správní orgán nijak nereagoval a nepoučil žalobce o způsobu, jak žádost o mezinárodní ochranu podat. K podání žádosti pak měl žalobce dokonce 2 měsíce a nelze mu vyčítat, že se chtěl nejprve zorientovat ve své situaci včetně využití bezplatného právního poradenství, což také učinil dostavením se dne 10. 1. 2023 a dne 16. 1. 2023 spolu s přítelem do kanceláře Organizace pro pomoc uprchlíkům. Správní orgán navíc nemohl k prodlevě nijak přihlídnout, nemůže být tedy zpětně zohledňována. Nakonec, situaci bylo možné řešit vydáním rozhodnutí o povinnosti opustit území jakožto mírnějším prostředkem, který není spojen se zákazem vstupu na území členských států EU, nenavazuje na něj zařazení cizince do evidence nežádoucích osob či Schengenského informačního systému a byl by dostatečným donucovacím prostředkem k tomu, aby žalobce uvedl svůj pobyt do souladu s právem, což ostatně již učinil.

[11] Důvody pro přerušení řízení spatřoval žalobce v tom, že judikaturou je rozdílně řešena otázka, zda byl správní orgán oprávněn zahájit řízení o správním vyhoštění a vydat

rozhodnutí, požádal-li žalobce o mezinárodní ochranu fakticky již dne 7. 1. 2023. Žalobce poukázal na rozsudek NSS ze dne 18. 11. 2021, č. j. 9 Azs 190/2021-28, dle kterého projevil-li cizinec vůli podat žádost o mezinárodní ochranu, nelze již postupovat podle zákona o pobytu cizinců. S tím však nesouhlasil pátý senát NSS a usnesením ze dne 10. 2. 2022, č. j. 5 Azs 50/2021-26, věc postoupil rozšířenému senátu NSS, který dosud nerozhodl. Rozhodnutí dle žalobce může mít dopad na posouzení jeho věci.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[12] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a za stěžovatelku jedná pověřený zaměstnanec, který má právnické vzdělání (§ 102 a násl. s. ř. s.).

[13] Nejvyšší správní soud úvodem uvádí, že neshledal důvod řízení přerušit, jak navrhoval žalobce. Podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. předseda senátu může řízení usnesením přerušit, jestliže zjistí, že *probíhá jiné řízení, jehož výsledek může mít vliv na rozhodování soudu o věci samé nebo takové řízení sám vyvolá*. Takovým jiným řízením jistě může být rozhodování rozšířeného senátu NSS, nicméně přerušení probíhajícího řízení z tohoto důvodu je fakultativní (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2012, č. j. 5 As 83/2011-273, obdobně novější ze dne 30. 5. 2019, č. j. 9 As 7/2018-58, odst. [42], ze dne 11. 3. 2021, č. j. 1 Afs 496/2020-36, odst. [17], nebo ze dne 17. 8. 2022, č. j. 10 Afs 389/2020-26, odst. [8]). Usnesením č. j. 5 Azs 50/2021-26 byla rozšířenému senátu NSS předložena otázka, zda lze postupovat podle zákona o pobytu cizinců a zahájit řízení o správním vyhoštění cizince, potažmo vydat rozhodnutí o správním vyhoštění poté, co tento cizinec požádal o udělení mezinárodní ochrany (viz odst. [10] usnesení č. j. 5 Azs 50/2021-26). Předmětem projednávané věci je však primárně otázka, zda jsou splněny podmínky čl. 31 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Nejvyšší správní soud zároveň poukazuje na skutečnost, že rozšířený senát již o předložené otázce rozhodl usnesením ze dne 3. 10. 2023, č. j. 5 Azs 50/2021-33, č. 4551/2024 Sb. NSS, přičemž jeho závěr byl následně překonán judikaturou precedenčně nadřízeného Soudního dvora EU (blíže viz rozsudek NSS ze dne 8. 12. 2023, č. j. 5 Azs 50/2021-45, č. 4555/2024 Sb. NSS, odst. [19] a násl.).

[14] Nejvyšší správní soud se dále zabýval přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně převyšuje vlastní zájmy stěžovatelky. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhoduje specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[15] Jak správně připomněl žalobce, Nejvyšší správní soud nepřijatelnost podrobně vyložil v usnesení č. j. 1 Azs 13/2006-39, v němž interpretoval neurčitý právní pojem přesah vlastních zájmů stěžovatele. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto usnesení může jednat v typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

pokračování

[16] Ve vztahu k přijatelnosti kasační stížnosti žalovaného správního orgánu Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS, konstatoval, že kasační stížnost lze považovat za přijatelnou, pokud je shledáno zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného nebo procesního práva, případně pokud by krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu (obdobně srov. usnesení NSS ze dne 14. 10. 2021, č. j. 9 Azs 157/2021-29, odst. [16]).

[17] Nejvyšší správní soud v projednávané věci shledal, že se městský soud dopustil zásadního pochybení při výkladu práva a jeho aplikaci na případ žalobce, kasační stížnost je proto přijatelná.

[18] Nejvyšší správní soud přistoupil k přezkumu rozsudku městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[19] Kasační stížnost je důvodná.

[20] Podle čl. 31 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků *[s]mluvní státy se zavazují, že nebudou stíhat pro nezákonný vstup nebo přítomnost takové uprchlíky, kteří přicházejí přímo z území, kde jejich život nebo svoboda byly ohroženy ve smyslu článku 1, vstoupí nebo jsou přítomni na jejich území bez povolení, za předpokladu, že se sami přihlásí bez prodlení úřadům a prokáží dobrý důvod pro svůj nezákonný vstup nebo přítomnost.*

[21] Nejvyšší správní soud již několikrát judikoval, že čl. 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků je ve vnitrostátní úpravě vtělen do § 119a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, dle kterého *[r]ozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 6 a 7 se nevydává, jestliže cizinec žádající o mezinárodní ochranu podle zvláštního právního předpisu na území přichází přímo ze státu, kde mu hrozí pronásledování nebo vážná újma, a na území vstoupí nebo pobývá bez povolení a sám se bez prodlení přihlásí policii nebo ministerstvu a prokáže závažný důvod pro svůj neoprávněný vstup nebo pobyt.* Toto ustanovení se sice dle gramatického výkladu užije jen u vyhoštění z důvodů podle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 6 (překročí-li cizinec státní hranice v úkrytu nebo se o takové jednání pokusí) a 7 (překročí-li cizinec státní hranice mimo hraniční přechod), je však třeba jej vykládat v souladu s čl. 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, do jehož rozsahu vzhledem ke znění a účelu Úmluvy o právním postavení uprchlíků spadají i jiné případy, včetně vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 3 a 4, které bylo uloženo v nyní projednávané věci (srov. rozsudky NSS ze dne 1. 8. 2013, č. j. 6 As 28/2013-38, odst. [23] a [24], č. j. 9 Azs 107/2014-43, odst. [19] a [20], ze dne 11. 11. 2014, č. j. 6 Azs 245/2014-30, odst. [16], č. j. 9 Azs 192/2015-75, odst. [27], č. j. 10 Azs 213/2017-47, odst. [22], ze dne 20. 12. 2017, č. j. 10 Azs 212/2017-50, odst. [20], ze dne 20. 12. 2017, č. j. 9 Azs 217/2017-58, odst. [19], nověji ze dne 14. 11. 2023, č. j. 3 Azs 278/2021-53, odst. [24], ze dne 23. 11. 2023, č. j. 2 Azs 282/2022-59, odst. [48], jakož i usnesení rozšířeného senátu č. j. 5 Azs 50/2021-33, odst. [21]).

[22] Není tedy pochyb, že čl. 31 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, resp. § 119a odst. 1 zákona o pobytu cizinců jsou obecně aplikovatelné i na případ nynějšího žalobce. Jak ovšem vyplývá ze znění obou ustanovení, aby cizinec mohl požívat jejich ochrany, musí kumulativně splnit několik podmínek: a) cizinec na území „přichází přímo“,

b) cizinec požádá o mezinárodní ochranu, c) cizinec na území přichází ze státu, kde mu hrozí pronásledování nebo vážná újma, d) cizinec na území vstoupí nebo pobývá bez povolení, e) cizinec se sám bez prodlení přihlásí policii nebo ministerstvu a f) cizinec prokáže závažný důvod pro svůj neoprávněný vstup nebo pobyt (srov. rozsudky č. j. 6 As 28/2013-38, odst. [25], č. j. 9 Azs 107/2014-43, odst. [21], č. j. 6 Azs 245/2014-30, odst. [16], č. j. 9 Azs 192/2015-75, odst. [28], č. j. 10 Azs 213/2017-47, odst. [23], č. j. 10 Azs 212/2017-50, odst. [21], č. j. 9 Azs 217/2017-58, odst. [20], č. j. 3 Azs 278/2021-53, odst. [28], nebo č. j. 2 Azs 282/2022-59, odst. [49]).

[23] Městský soud v nyní napadeném rozsudku shledal, že žalobce splnil všechny uvedené podmínky, a proto zrušil rozhodnutí stěžovatelky aprobující rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce. Stěžovatelka však s městským soudem nesouhlasí ohledně naplnění podmínky pod písm. e), tedy že se žalobce sám bez prodlení přihlásil úřadům. Nejvyšší správní soud z níže uvedených důvodů přisvědčil stěžovateli, že žalobce tuto podmínku čl. 31 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků nenaplnil, posouzení městského soudu je tak nesprávné.

[24] V projednávané věci není sporné, že žalobce se úřadům fakticky sám nepřihlásil, nýbrž byl několik hodin po svém příjezdu do České republiky zajištěn policií v důsledku krádeže zboží v obchodě. Městský soud ovšem v bodě 28. napadeného rozsudku s odkazem na rozsudek č. j. 9 Azs 107/2014-43 shledal, že na situaci žalobce je třeba nahlížet, jako by se přihlásil sám, neboť mu nebyl dán dostatečný prostor, aby tak učinil. Městský soud zdůraznil, že žalobce dle své výpovědi, která nebyla nijak zpochybněna, strávil posledních 5 dní před příjezdem do České republiky zavřený v krabici o sušenkách, vodě a plenách.

[25] Nejvyšší správní soud skutečně v rozsudku č. j. 9 Azs 107/2014-43, odst. [27], judikoval, že: *„ochrana čl. 31 Úmluvy se může vztahovat i na cizince, který byl zadržen tak rychle, že se nemohl dobrovolně přihlásit úřadům.“* V předcházejícím odst. [23] mimo jiné uvedl, že: *„[s]myslem ustanovení „kteří ... se sami přihlásí bez prodlení úřadům“ je dát možnost uprchlíkům, kteří na území státu vstoupili protiprávně, aby své postavení upravili do souladu s právem bez hrozby sankce. Před postihem by měli být chráněni ti uprchlíci, kteří se přihlásí z vlastní vůle a osvědčí tak svou dobrou víru.“* Akceptoval proto situaci, kdy byla cizinka zadržena při přestupu na letišti (byť ochrana čl. 31 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků jí nakonec přiznána nebyla, jelikož nesplnila další podmínky tohoto ustanovení – blíže viz odst. [28] a [29] rozsudku č. j. 9 Azs 107/2014-43). Obdobně Nejvyšší správní soud rozhodoval v rozsudcích č. j. 9 Azs 192/2015-75, odst. [29] (tamní cizinec byl též zadržen na letišti bezprostředně po svém příletu), a č. j. 10 Azs 213/2017-47, odst. [27], č. j. 10 Azs 212/2017-50, odst. [25], a č. j. 9 Azs 217/2017-58, odst. [24], ve kterých cizinci přicestovali původně s platnými doklady a vízem, ale bezprostředně po příletu se podrobili pobytové kontrole a při ní bylo vízum zneplatněno.

[26] Případ nynějšího žalobce se ovšem od případů v uvedené judikatuře zásadně odlišuje. Nejvyšší správní soud proto souhlasí se stěžovatelkou, že odkaz městského soudu na rozsudek č. j. 9 Azs 107/2014-43 není přiléhavý. Kromě přicestování v krabici ze žalobcovy výpovědi, která opravdu nebyla nikterak zpochybněna, vyplývá, že se po svém příjezdu do Prahy převlékl do čistého oblečení, spojil se se svým přítelem, se kterým mluvil asi dvě hodiny, dali si oběd, přičemž cesta od místa, kde byl žalobce převaděči vyložen, na Chodov

pokračování

(kde se setkal s přítelem a následně byl chycen při krádeži) mu trvala asi hodinu a půl (viz protokol o výslechu žalobce ze dne 8. 1. 2023 na č. l. 13 prvostupňového správního spisu, konkrétně str. 3 protokolu). Z protokolu o krádeži ze dne 7. 1. 2023 (na č. l. 7 prvostupňového správního spisu) dále vyplývá čas události 17:45 hod. a čas dostavení se městské policie 18:10 hod., což odpovídá úřednímu záznamu městské policie ze dne 7. 1. 2023 (na č. l. 6 prvostupňového správního spisu), ve kterém je uvedeno dostavení se hlídky v 18:09 hod. Nejvyšší správní soud též nepřehlédl, že celková škoda způsobená žalobcem krádeží v obchodě byla 461 Kč (viz protokol o krádeži, ke kterému je přiložena i účtenka zjevně odcizeného zboží – mikrohadříky, nesc. gold, 2 x red bull, proteinová tyčinka, tic tac mini, odpadkové pytle) a dle úředního záznamu policie o umístění žalobce do cely ze dne 7. 1. 2023 (na č. l. 5 prvostupňového správního spisu) u sebe žalobce měl hotovost ve výši 1 000 Kč. Ani sám žalobce přitom krádež zboží nezpochybňuje. Již ve výpovědi dne 8. 1. 2023 odpověděl na otázku správního orgánu, zda na území České republiky páchal nějakou trestnou činnost, že *včera kradl v obchodě* (viz str. 6 protokolu o výslechu žalobce).

[27] Při zohlednění všech těchto skutečností Nejvyšší správní soud nemůže souhlasit s městským soudem, že je na žalobce třeba hledět, jako by se bez prodlení sám přihlásil úřadům. Z povahy věci by měl cizinec po svém příjezdu činit kroky, které mu umožní dobrovolně se přihlásit úřadům, což však není případ nynějšího žalobce. Bylo by jistě pochopitelné, pokud by žalobce činil takové kroky, které mu umožní dostat se do takového fyzického a duševního stavu, v němž bude schopen se úřadům dobrovolně přihlásit, včetně cesty na příslušný úřad. Aktivita, které k tomu nijak nesměřují, je naopak možné chápat jako prodlení v realizaci tohoto úmyslu. Aniž by Nejvyšší správní soud jakkoliv zpochybňoval, že žalobce chtěl po náročném cestování nejprve naplnit své základní potřeby, nelze přehlédnout, že byl zadržen při krádeži v obchodě (nikoliv při standardní kontrole jako v případech zadržení cizince na letišti řešených výše citovanou judikaturou nebo například při cestě na úřady jako černý pasažér MHD, jak příhodně argumentuje stěžovatelka), a to i přesto, že byl již nějakou dobu v čistém oblečení, po jídle (obědval s přítelem) a měl u sebe dostatečné finanční prostředky na zaplacení nákupu. Žalobcovo počínání v obchodě, v důsledku kterého byl zadržen, nelze považovat za krok směřující k realizaci úmyslu dobrovolně se přihlásit úřadům.

[28] Nejvyšší správní soud tedy oproti městskému soudu dospěl k závěru, že žalobce kumulativní podmínky čl. 31 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků nesplnil. Zrušení napadeného rozhodnutí stěžovatelky tedy v tomto okamžiku neobstojí, a proto Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto rozsudek městského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu zde uvedeným (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[30] O náhradě nákladů řízení rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3, věta první, s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. března 2024

JUDr. Radan Malík
předseda senátu